

رکوردشکنی صادرات نفت

صادرات نفت رکورد شکست. به گزارش وزارت نفت، محسن پاکنژاد وزیر نفت درباره آخرین وضع فروش نفت خام گفت: در طول یک سال گذشته به رغم محدودیت‌های بسیار زیاد، در مواردی حتی رکوردهای فروش نفت خام و صادرات آن را داشتند. همزمان در حوزه تولید نفت خام با افزایش بیش از ۱۲۰ هزار بشکه‌ای در روز مواجه بودیم. وی تأکید کرد: صادرات نفت خام در ماه‌های اخیر حتی به رکوردهای تازه‌ای دست یافت. پاکنژاد با اشاره به وضع نگران‌کننده ذخایر سوخت مایع در نیروگاه‌ها و انبارهای شرکت پخش فرآورده‌های نفتی ایران در ابتدای شروع به کار دولت چهاردهم گفت: به همت همکارانم در شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و کارکنان فعال در حوزه واردات فرآورده‌های نفتی، ذخایر نفت‌گاز نیروگاهی ما ۱۲۷ درصد نسبت به مدت مشابه پارسال افزایش یافته است. این افزایش معنا و مفهومی است که در روزهای سرد سال که گاز باید به مصرف تجاری و خانگی برسد و باید در زمینه تحویل گاز به نیروگاه‌ها محدودیت ایجاد کنیم، می‌توانیم این نفت‌گاز را جایگزین گاز کنیم تا ان شاءالله شاهد خاموشی در فصل سرما نباشیم.

افزایش مشارکت بخش خصوصی در حوزه ریلی

مشارکت بخش خصوصی در حمل و نقل ریلی افزایش پیدا می‌کند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، فرانزه صادق، وزیر راه و شهرسازی گفت: مشارکت بخش خصوصی در حوزه حمل و نقل ریلی افزایش می‌یابد. وزیر راه و شهرسازی با اشاره به مشارکت قابل توجه بخش خصوصی در حوزه حمل و نقل ریلی طی یک سال گذشته گفت: اگر چه سرعت مشارکت بخش خصوصی با مطالبات همخوانی ندارد، اما تغییر رویه‌ها مشهود است. صادق دو مورد از اصلی‌ترین چالش‌های صنعت حمل و نقل ریلی را نظام قیمت‌گذاری پارانهای سوخت و نظام قیمت‌گذاری تکلیفی حمل و نقل ریلی دانست که مورد تأکید رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی نیز بود.

شبکه گاز آماده زمستان

کوچک‌ترین اختلال در صنعت گاز جبران‌پذیر نیست. به گزارش شرکت ملی گاز، سعید توکلی، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت گاز ایران با تأکید بر آمادگی کامل شبکه گاز برای زمستان گفت: کوچک‌ترین اختلال در صنعت گاز جبران‌پذیر نیست و همکاری همه بخش‌ها ضروری است. وی با اشاره به تفاوت ماهوی فعالیت شرکت ملی گاز ایران با سایر شرکت‌ها توضیح داد: توجه داشته باشید که اگر مثلاً یک پالایشگاه نفتی در تأمین یا انتقال سوخت مایع با توقف مواجه شود، می‌تواند تا حدی با استفاده از ذخایر با ظرفیت خطوط لوله، شرایط را مدیریت کند. اما در صنعت گاز، به دلیل محدودیت ذخیره‌سازی و ماهیت پیوسته شبکه، هیچ‌گونه توقفی قابل جبران نیست. وی با اشاره به عملکرد مطلوب در اجرای برنامه‌های تعمیراتی تأکید کرد: امسال یکی از سال‌های موفق ما در حوزه تعمیرات اساسی بود. برنامه‌ریزی دقیق موجب شد که تعمیرات فازهای ۲ و ۳ و همچنین فازهای ۲۲، ۲۳ و ۲۴ پارس جنوبی به‌موقع انجام شود.

عکس: دانیال شایگان

معنای حذف چهار صفر

بانک مرکزی موظف است ظرف دو سال واحد پول کشور را تغییر دهد

باتوجه به نوع کالا و خدمات می‌تواند منجر به افزایش تورم شود. در اصل به نظر می‌رسد در ابتدای اجرای این طرح قیمت کالا و خدمات به صورت قابل توجهی افزایش یابد و با کنار آمدن و یادگرفتن واحد پول جدید توسط اقشار مختلف جامعه شاهد آن باشیم که قیمت‌ها آرام‌آرام تعدیل شود.

همچنین اجرایی شدن این طرح هزینه بسیاری در پی دارد و افزایش هزینه‌ها در میان‌مدت می‌تواند فشاری بر بودجه کشور باشد و طی دو الی سه سال آتی شاهد افزایش فشارها به بودجه کشور باشیم. البته کارشناسان عقیده دارند با توجه به استفاده مردم از کارت بانکی و استفاده حداقلی از پول نقد به نظر می‌رسد که فشار و هزینه‌های این موضوع چندان زیاد نباشد، اما به طور کلی چاپ پول جدید و از رده خارج کردن پول‌های قدیمی باعث افزایش فشار به بانک مرکزی و بدنه اقتصادی کشور می‌شود.

نکته قابل توجه اینجاست که پرداخت هزینه و حتی فشار به بدنه اقتصادی به صورت بی‌سروصدا از ماه‌های پایانی سال ۱۴۰۰ و دوره ریاست عبدالناصر همتی به بانک مرکزی آغاز شد و همچنان نیز ادامه دارد. در همان زمان، اسکناست پنج هزار تومانی جدید چاپ و وارد بازار کشور شد، در اسکناست‌های جدید صفرها در سمت بالا کم‌رنگ چاپ شده و در قسمت پایین به طور کامل حذف شده است. برخی از کارشناسان عقیده دارند که یکی از علل مهم حذف صفر تجربه گرفتن از کشورهای همسایه در راستای کاهش تورم است. اما مسئله اینجاست که سالهاست کشور ما تورم ثابت به خود ندیده و هر ماه شاهد افزایش تورم هستیم، زمانی می‌تواند اجرای حذف صفر از پول ملی نتیجه‌بخش باشد که در ابتدا تورم کشور کنترل شود.

تجربه حذف صفر توسط سایر کشورها

حذف صفرها از پول ملی یا بازتعریف ارز (Redenomination) روشی برای کاهش تعداد صفرهای اسکناس و واحدهای معاملاتی بدون اثر بر قدرت خرید واقعی است. این اقدام معمولاً در شرایط تورم شدید یا پس از آن انجام می‌شود و هدف آن ساده‌سازی محاسبات مالی، حسابداری و عملیات بانکی است.

از مهم‌ترین مزایای این سیاست می‌توان به کاهش خطاهای انسانی، صرفه‌جویی در زمان، کاهش یادآوری تورم بالا، ایجاد حس ثبات و افزایش اعتماد عمومی اشاره کرد. کاهش صفرها ظاهر پول را حرفه‌ای‌تر نشان

و سکه‌های رials جاری طبق مفاد قانونی توسط بانک مرکزی انجام خواهد شد.

بر اساس تبصره سوم، پس از پایان دوره گذار، تمامی تعهداتی که بر پایه واحد پول رials جاری ایجاد شده‌اند، تنها با واحد پول جدید یعنی رials و با اجزای آن با عنوان «قران» قابل پرداخت خواهند بود.

تبصره چهارم، بانک مرکزی را موظف می‌کند ظرف دو سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون، مقدمات لازم برای آغاز دوره گذار را فراهم کند. همچنین بانک مرکزی باید زمان آغاز دوره گذار را از طریق روزنامه رسمی، رسانه‌های ملی و درگاه‌های الکترونیکی اعلام عمومی کند. در تبصره پنجم نیز آمده است که آیین‌نامه اجرایی این ماده باید ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون توسط بانک مرکزی تدوین شود و پس از تأیید هیئت عالی بانک مرکزی، به تصویب هیئت وزیران برسد.

افزایش تورم با حذف صفر

مسئله حذف صفر از پول ملی مربوط به امروز و دیروز نیست؛ سالهاست که این موضوع مطرح شده، اما به دلایل مختلف تا به امروز به نتیجه نرسیده بود که در نهایت هفته جاری به تصویب شورای نگهبان رسید و قرار است طی دوسال پیش رو حذف صفر از پول ملی اجرایی شود.

برخی عقیده دارند که اجرای این طرح در راستای کاهش تورم است و حذف صفرها می‌تواند اقتصاد کشور را تا حدودی سامان دهد. در اصل این افراد عقیده دارند که حذف‌ها می‌تواند در میان‌مدت در کاهش تورم کشور نیز دخیل باشد، اما موضوع اساسی اینجاست که سالیان سال است تورم در کشور ما ثابت نیست و در چنین شرایطی حذف صفرها نمی‌تواند تأثیری روی تورم کشور داشته باشد.

نکته اینجاست که با حذف صفرها از ادبیات اقتصادی کشور، تنها خواندن و نوشتن اعداد متفاوت خواهد بود و این تفاوت نمی‌تواند قدمی مثبت در کاهش تورم باشد. برای نمونه در حال حاضر بدهی‌ها و کسری‌های اقتصاد با عدد همت و هزار میلیارد تومان نوشته و بیان می‌شوند که با حذف چهار صفر این اعداد کمی کوچکتر می‌شوند اما اصل بدهی و زیان همان رقم باقی می‌ماند و تنها چهار صفر از آن کم می‌شود.

از سوی دیگر باتوجه به این موضوع که برخی از اعداد برای تبدیل به قران و رials رند می‌شوند، می‌توان پیش‌بینی کرد که در برخی از کالاهای و خدمات شاهد افزایش قیمت باشیم که این افزایش‌ها در میان‌مدت

لطفاً بخشی کارشناس اقتصادی:

حذف صفر به هیچ وجه تورم را کاهش نمی‌دهد. حتی ممکن است به تورم خفیف منجر شود. به علاوه، پیچیدگی این تغییر در آن است که افراد کم‌سوادتر، مسن‌تر یا حتی کودکان و محاسبات دچار مشکل می‌شوند. این یعنی یک گرفتاری تازه به گرفتاری‌های فعلی مردم اضافه خواهد شد

رقیه ندایی

خب‌نگار اقتصادی

برای اولین بار در دهه ۷۰ حذف صفر از پول ملی پیشنهاد شد، اما این موضوع در همان سال‌ها در حد ایده باقی ماند و دیگر خبری از پیگیری حذف صفر از پول ملی نشد. پس از آن و در دوره ریاست جمهوری محمود احمدی‌نژاد، همزمان با آغاز هدفمندی یارانه‌ها مطالعات اولیه حذف صفر از پول رسمی کشور آغاز شد ولی بازهم این مسیر نیمه‌تمام باقی ماند. در ادامه مسیر نیز در تابستان در سال ۱۳۹۸ و در زمان ریاست جمهوری حسن روحانی، لایحه پیشنهادی بانک مرکزی مبنی بر تغییر واحد پول ملی از رials به تومان و حذف چهار صفر به تصویب رسید. در بهار سال بعد یعنی ۱۳۹۹، مجلس شورای اسلامی کلیات لایحه حذف چهار صفر و تبدیل پول ملی از رials به تومان را تصویب کرد و اجرایی شدن آن نیازمند تأیید شورای نگهبان بود که در نهایت یکشنبه هفته جاری یعنی ۱۳ مهرماه سال ۱۴۰۴، شورای نگهبان لایحه اصلاح قانون پولی و بانکی کشور با موضوع حذف چهار صفر از پول ملی بررسی و موافقت کرد.

نمایندگان پس از بحث و بررسی، با ۱۴۴ رأی موافق، ۱۰۸ رأی مخالف و ۳ رأی ممتنع از مجموع ۲۶۳ نماینده حاضر، این لایحه را تصویب کردند. به این ترتیب، نام واحد پول کشور رials باقی خواهد ماند اما واحد پول خرد به قران تغییر می‌کند و این بدان معناست که با اجرای این قانون، واحد رسمی پول ایران «ریال جدید» خواهد بود که معادل ۱۰ هزار رials فعلی و برابر با ۱۰۰ قران تعیین شده است.

در ماده واحده این لایحه آمده است که عبارت «که برابر ۱۰ هزار رials جاری و معادل ۱۰۰ قران است» به انتهای بند الف ماده ۵۸ قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۳۰ خرداد ۱۴۰۲ اضافه می‌شود و پنج تبصره به این ماده الحاق خواهد شد.

بر اساس تبصره نخست، برابری پول‌های خارجی نسبت به رials و نرخ خرید و فروش ارز توسط بانک مرکزی در چارچوب نظام ارزی کشور و با رعایت ذخایر ارزی و تعهدات قانونی تعیین می‌شود. در تبصره دوم، دوره گردش موازی رials جدید و رials فعلی که به عنوان دوره گذار شناخته می‌شود، حداکثر سه سال تعیین شده است. در این دوره، طبقه جمع‌آوری اسکناس‌ها